UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

54. An illegitimus dispensatus, ut Clericus fiat, censeatur dispensatus ad omnes Ordines minores, vel tantum ad primam Tonsuram? Et an dispensatus ad Ordines censeatur dispensatus ad Ordines sacros? ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-76359

Visual Library

eſt eum non velle, vt ſolùm cum Ordinibus minoribus maneat; illa enim diſpenſatio cum illegitimo ad ſuſcipiendos Ordines abſolutè, & ſine reſtrictione aliqua eſt propoſitio indefinita, quæ æquiualet vniuerſali, & ideò ſi Pontifex diceret: Ego diſpenſo cum tali illegitimo, vt recipiat omnes Ordines, ſicuti vigore talis diſpenſationis poteſt talis illegitimus non ſolùm minores, ſed etiam maiores ſuſcipere, eodem pacto dicendum eſt illegitimum poſſe Ordinem ſacrum recipere ſi Pontifex cum eo diſpenſet abſolutè, & ſine aliqua reſtrictione, vt Ordines ſacros recipiat. Sed ego non diſcederem à ſententia negatiua.

RESOL. LIV.

An illegitimus diſpenſatus, vt Clericus fiat, cenſeatur diſpenſatus ad omnes Ordines minores, vel tantum ad primam Tonſuram?

Et an diſpenſatùs ad Ordines cenſeatur diſpenſatus ad Ordines ſacros?

Et quid eſt dicendum, ſi Pontifex diceret, diſpenſo tecùm ad omnes Ordines?

Et notatur diſpenſatum ad Ordines recipiendos non extendi ad beneficium obtinendum.

Et deducitur diſpenſatum ad Sacerdotium non cenſeri diſpenſatum ad beneficium curatum, vel Epiſcopatum; & diſpenſatum ad beneficium curatum non intelligi diſpenſatum ad canonicatum, & ideò Regularis illegitimus admiſſus ad Ordines non poteſt ſine peculiari Summi Pontificis diſpenſatione admitti ad Prioratum, vel ad aliam dignitatem? Ex p.9. tr.8. & Miſc.3. Reſ.22.

Sup. hoc ſuprà in Reſ. 49. §.vlt. ad medium, à verſ. Imo diſpenſatus. & in Reſol.53. à lin.4.

§.1. PVtat Merolla *tom.2. diſp.4. cap.6. n.43.* talem diſpenſationem tantùm ad primā Tonſuram eſſe reſtringendam: quia, acceptatione primæ Tonſuræ, verè quis efficitur Clericus, & diſpenſatio, tanquam odioſa, eſt adeò ſtrictè interpretanda, vt ſi aliquid operetur, extendenda ampliùs non ſit, vt concedit Sanch. *de matrim. lib.8. diſp.1. n.3.* Idem dicendum exiſtimo, quamuis diſpenſaretur cum illegitimo, vt ordinetur in Clericum, quidquid dixerit Gloſſ. *in cap. Litteras, verb. Ordinari. de fil. Presbyt.* quia militat eadem ratio. Nec obſtat dictio illa, *Ordinetur.* Nam etiā collatio primæ Tonſuræ, ſecundùm communem vſum loquendi Canonum Ordinatio appellatur, vt colligitur apertè ex cap. *Cùm contingat, de ætat. & qualit.*

2. Ego verò cenſeo, in tali caſu illegitimum ſic diſpenſatum cenſeri diſpenſatū ad Ordines minores: quia, quamuis prima Tonſura intra Ordinem clericalem hominem conſtituat; tamen cùm ea diſpenſatio aliquid beneficij habeat, & ſit permiſſio in genere; permiſſio quidem in genere mediocritatem reſpicit, *l. finali, §.1. C. Communia, de legat. & l. Legato generaliter, ff. de legat. 1.* & Ordines minores medij ſunt inter primam Tonſuram, & ſacros Ordines. Ergo, &c. Et ita hanc ſententiā docet Fagundez *in Præcept. Eccleſ. Præcept.5. lib.3. c.3. n.4.* & Sanch. *lib.8. diſp.1. n.16.*

Alibi in Reſ. præterita, & ſupra in Reſ. 46. §. Vnde. ad medium, à verſ. Hinc dicit. & in tom.5. tr.5. Reſ. 144. §. Sed quia. in principio.

3. Sed, quid dicendum, an diſpenſatus ad Ordines, cenſeatur diſpenſatus ad Ordines ſacros? De hac re *alibi* diximus, nunc breuiter obſeruabo, affirmatiuam ſententiam docere Marchinum *de Sacram. Ordin. tr.1. p.9. c.4. n.10.* Quia petens diſpenſationem illā à Summo Pontifice, intendit eam impetrare pro omnibus ſacris Ordinibus: nam cùm Epiſcopus quoad ſolos minores cum eo diſpenſare potuiſſet, nō recurriſſet ad Summum Pontificem, qui, cùm abſolutè ad Ordines cum eo diſpenſet, pro omnibus, & conſequenter etiam pro Sacris diſpenſaſſe nō irrationabiliter præſumitur. Secundò licèt diſpenſatio ſit odioſa, & ideò reſtringenda; ſemper tamen debet ſaluari rigoroſa verborū ſignificatio, ſed nomine Ordinis in omni rigoroſa ſignificatione intelliguntur etiam ſacri Ordines; qui magis propriè præ cæteris ſunt Ordines: imò verbum abſolutè prolatum rectè intelligitur pro primo analogato, & ſic pro ſacris Ordinibus. Demum non eſt veriſimile, bis petendam eſſe diſpenſationem in defectu natalium, primò pro Minoribus, ſecundò pro Sacris, ita vt poſt minores adhuc ligatus maneat, nec poſſit ampliùs aſcendere. Et pro hac ſententia citat Marchinus Suarez *de cenſur. diſp.41. ſect.3. n.3.*

4. Verùm Suarez, & magis probabiliter negatiuæ ſententiæ adhæret, vt patet clarè *lib.6. de legibus, cap. 28. n.16.* Item Sanchez *vbi ſuprà.* Azorius *tom.2. lib.6. c.3. q.6.* Reginaldus *lib.30. tr.2. n.75.* Molfeſius *tom.1. tr.2. c.16. n.8.* Campanilis *Rubr.11. c.13. n.95.* & alij penes ipſos. Secùs autem dicendum eſt, ſi in diſpenſatione vteretur Pontifex his verbis: *Diſpenſo tecum ad omnes Ordines.* Nam tunc ſine dubio hæc diſpenſatio etiam de omnibus Sacris intelligenda eſt, vt Sanch. & alij etiam fatentur. Quidquid Syluester, Henriquez, & Sayrus ſine fundamento dicāt, ſcilicet, adhuc diſpenſationē ad omnes minores Ordines eſſe reſtringendā.

Sup. hoc ſuprà in fine Reſ.46. verſ. ſi vero,

5. Notandum eſt etiam hîc obiter pro caſibus quotidianis, aliquos aſſerere, diſpenſationem ad Ordines recipiendos non extendi ad beneficium obtinendum. Ratio eſt, quia hæc duo ſunt ſeparabilia, & exequutio vnius poteſt ſtare ſine alterius exequutione: & ideò hanc ſententiam ſuſtinet Gloſſa *in c.2. de fil. Presbyt.* & *ibi* Geminianus, Tabiena *verb. Beneficium, num.18.* Borghaſius *tr. de irreg. part.5. in Rubr. de filiis Presbyt. n.9.* Rebuffus *in praxi benefic. tit. de diſpenſat. ſuper defectu natalium, n.46.* Campanilis *in diuerſorio Iuris canonici, rub.11. c.13. n.95.* quos etiam refert, & ſequitur Barboſa *de Officio Epiſcopi, allegat.45. n.7.* Nicolaus Garcias *de beneficiis, part.1. cap.6. n.70.* Martinus Antoninus *variar. reſolut. lib.1. reſol.19. num.10.* Azorius *Inſtit. moral. part.2. lib.6. c.3. q.5.* Sed nota, Sanch. *lib.8. diſp.2. n.27.* quoad hoc, diſtinctionem quandam adducere, quem videbis omninò; & ego illum *alibi* adduxi.

Sup. hoc in Reſ. ſeq. & in tom.5. tr.5. Reſ. 144. §. ſed quia. Paulo pòſt initiū, verſ. & diſpēſatum ad Ordines & hîc infra vide doctrinam Reſ.56. & alterius Reſ. eius primæ not.

Alibi in Reſ. not. præteritæ.

6. Ex his deducitur, diſpenſatum ad Sacerdotium, non cenſeri diſpenſatum ad beneficium curatum vel Epiſcopatum; & diſpenſatum ad beneficium curatum, non intelligi diſpenſatum ad Canonicatum: quia hæc eſt dignitas, vel quaſi, quæ nō venit nomine beneficij curati. Diſpenſatus verò ad maius, cenſetur diſpēſatus ad minus; & diſpenſatus ad vnū beneficium ſimplex, vel curatum, cenſetur diſpenſatus ad omnia beneficia eiuſdem rationis. Ita Campanilis, Barboſa, & alij, *vbi ſuprà:* Quia diſpenſatio eſt exorbitans à Iure; & ideò reſtringenda, vt ea comprehendat, quæ ab inuicem ſunt ſeparabilia. Hinc etiam fit, vt Regularis illegitimus admiſſus ad Ordines, non poſſit ſine peculiari Summi Pontificis diſpēſatione admitti ad Prioratum, vel ad aliam dignitatem, vt teſtantur Nauarrus *lib.5. de irreg. c.51. n.13.* Sayrus *de cenſuris, lib.7. c.14. n.22.*

Sup. hoc pro Epiſcopatu infrà in Reſ. 58. curſim in eius penult. lin. & pro contento lin. 3. huius §. in tom.5. tr.5. Reſ.144. §. ſed quia poſt mediū, & pro contēto in verſ. Hinc etiam. huius §. in tom 7. tr.1. ex Reſ.285. lege doctrinam §.1. & 2. & Reſ. eius primæ annot.

RESOL. LV.

An diſpenſatio, vt illegitimus, vel irregularis poſſit ſumere minores Ordines, ſit extendenda, vt beneficij ſimplicis capax ſit?

Et aduertitur, quod ſi Papa diſpenſet cum illegitimis ad beneficium, non poſſunt per hoc, niſi vnum obtinere. Ex part.8. tr.3 Reſ.87.

Sup. hoc in Reſ. præterita §. Notandum. & in alio §. eius not. & lege doctrinam Reſ. ſeqq. & alterius Reſ. eius primæ annot.

§.1. AFfirmatiuè reſpondet Emanuël Sà *verb. diſpenſatio, n.14.* Sayrus *de cenſur. lib.7. c.14. num.2.* & alij. Et ita hanc ſententiam probabilem eſſe putat Merolla *tom.2. diſp.4. c.6. n.50.*

Sed negatiuè reſpondendum eſt cum Patre Theſauro (viro quidem docto) *in praxi de pœnis, part.2. cap.2.* vbi ait, nonnullos affirmare, quia illegitimus non eſt incapax beneficij illius, niſi ratione irregularitatis,